Raadsvoorstel: Z/22/744932/ 838520
Onderwerp: **Aanpak uitwerking thema's raadsagenda**

Datum: 24 november 2022
Portefeuillehouder: Burgemeester
I&O: fractievoorzittersoverleg 8 dec '22
Raadsvergadering: 15 december '22
Opsteller: Raadsgriffie
Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:

Aanpak en uitwerking van de thema's voor de raadsagenda

Voorstel:

1. De dynamische Raadsagenda (bijlage 1) vast te stellen
2. De eerste vijf thema's uit die Raadsagenda uit te werken:

    - Windturbines
    - Starterswoningen
    - De Nieuwe Doelen en bibliotheek
    - Fietsveiligheid
    - Jeugd en jongerenproblematiek

Daarvoor

3. Per thema een werkavond te organiseren met raadsleden, fractieassistenten, ambtelijke organisatie en de griffie
4. Dat te doen op een dinsdagavond op basis van 'vrije inloop'
5. De thema's te voorzien van kaders en die kaders te formuleren als opdracht voor college
6. De uitgewerkte opdracht aan het college te formaliseren in een raadsvoorstel

Aanleiding:

Op dinsdag 22 november hebben raadsleden en fractieassistenten een aantal thema's bepaald die samen de Raadsagenda vormen (bijlage 1). De raadsleden/ fractieassistenten hebben drie thema's het predicaat 'prioriteit' gegeven. De andere twee thema's met de aanduiding 'prioriteit' zijn het resultaat van twee moties die u op 8 september 2022 heeft aangenomen. Samen vormen deze vijf thema's de kern van dit voorstel.

Beoogd effect:

Te komen tot een aanpak en uitwerking van de thema's voor de raadsagenda

Argumenten:

1.1 Met een raadsagenda kiest u bewust voor politiek opdrachtgeverschap
Het college krijgt de opdracht om de onderwerpen met prioriteit aan te pakken. Daarbij geeft de raad in de raadsagenda het college kaders mee voor de opgave én voor de aanpak.

1.2 De lijst bevat thema's die voor de raad belangrijk zijn
De groslijst is gebaseerd op de programma's van de gemeentelijke begroting. De raadsleden/ fractieassistenten hebben op dinsdag 22 november die programma's voorzien van zelfgekozen onderwerpen. Het zijn die onderwerpen die u terugvindt op de groslijst (bijlage 1).

1.3 De Raadsagenda is dynamisch: ze is niet af
De agenda kan steeds aangevuld worden met nieuwe thema's. Welke dat zijn, bepaalt de politiek. De raad kan verschillende wettelijke, instrumenten gebruiken om een of meerdere andere thema's op de Raadsagenda te zetten.

2.1 Dit geeft u de mogelijkheid om met uw ambitie aan de slag te gaan
De raad voert al langer het gesprek over zijn positie. In de raadsvergadering van 8 september 2022 heeft u unaniem een amendement aangenomen waarin u de wens uitspreekt om vooraan in het besluitvormingsproces te komen. Ook tijdens de tweedaagse in mei heeft u die wens geuit. Door aan de gang te gaan met thema's, geeft u een concrete uitwerking aan die wens.

2.2 Voor deze thema's was op 22 november het meeste draagvlak
Op dinsdag 22 november hebben raadsleden en fractieassistenten deze thema's gekozen als de meest belangrijk om snel mee aan de slag te gaan.

3.1 Dit is een efficiënte aanpak
Kaderstelling kost tijd, zeker als raadsleden en fractieassistenten bij alle werkavonden aanwezig willen zijn. Door per fractie een lid af te vaardigen naar een werkavond, beperken we belasting. Een beperkt aantal deelnemers per thema zorgt ervoor dat de raad vertegenwoordigd is, zonder dat alle raadsleden/ fractieassistenten kostbare tijd kwijt zijn. Bovendien is de verwachting dat de gesprekken in een kleiner gezelschap vlotter verlopen. Tot slot biedt het de raadsleden en fractieassistenten een keuzevrijheid: u kiest de werkavond die u het meest interessant vindt.

3.2 Met zo'n samengestelde werkgroep krijgen de thema's de beste uitwerking
Vanzelfsprekend zijn er raadsleden en fractieassistenten nodig om zich te buigen over de kaders die per thema relevant zijn. Daarmee is de politieke visie in de werkgroep 'Radargroep' (**R**ichting **A**an de **D**ynamische **A**genda **R**aad) vertegenwoordigd. De ambtelijke organisatie kan de Radargroep voorzien van context. De griffie begeleidt de gesprekken vanuit haar neutrale positie.

4.1 Een dinsdagavond is beter dan het alternatief
Natuurlijk kunt u de thema's ook bespreken op een andere avond. De agenda's voor komende de donderdagavonden lopen al aardig vol met parallelsessies. Er is daardoor op korte termijn geen hele donderdagavond beschikbaar. Door te kiezen voor een extra avond kunt u toch aan de slag met de thema's.

5.1 Hiermee versterkt de raad zijn positie
Kaderstelling is geen wettelijke term, maar is in 2002 na de invoering van de dualisering bedacht om de raad een sterkere positie te geven in het lokale bestuur. Met de voorgestelde aanpak bepaalt u het doel per thema. Daarnaast spreekt u af binnen welke kaders u dat doel wilt bereiken. Zo kunt u later controleren of het thema zo is uitgevoerd als u wilt. Daarmee komt u vooraan in het proces.

6.1 Dit geeft uw opdracht draagvlak en status
Een raadsvoorstel waarin u kaders per thema vaststelt heeft een aantal voordelen. Ten eerste betrekt u op deze manier de hele raad. Daarnaast maakt een raadsvoorstel de opdracht aan het college formeel. Tot slot laat u aan de samenleving zien dat u de nummer 1 van de gemeente bent.

Risico's:

1.1 De mogelijkheid bestaat dat de raadsagenda dezelfde thema's bevat als het collegeprogramma
De opdrachten van de raad aan het college, werkt het college uit in het collegeprogramma. Zo voorkomen we overlap. In het collegeprogramma bepaalt het college verder zijn eigen opgaven. Tot slot bevat het collegeprogramma ook onderwerpen die het college aan de raad voorlegt.

2.1 De keuze voor de 'top 5' is tamelijk arbitrair
In een andere setting waren er misschien wel andere keuzes gemaakt. Bij de selectie voor de vijf thema's waren namelijk niet alle raadsleden aanwezig. Bovendien was niet iedereen zich bij aanvang bewust van het doel van de avond. Op zich is dat niet zo'n probleem. De raadsagenda is dynamisch en kan altijd nog worden aangevuld. Bovendien waren op 22 november wel alle fracties aanwezig.

3.1 Een avond is te kort
Het kan natuurlijk zo zijn dat een avond te weinig tijd biedt om thema goed uit te diepen. Toch bestaat het vermoeden dat een werkavond voldoende is; het gaat tenslotte om een thema. Of het echt gaat lukken hangt natuurlijk ook af van de manier van bespreken de voorbereiding, en de kwaliteit van de aangeleverde informatie.

3.2 De verdeling over de werkavonden leidt tot partijpolitiek
Uw aanwezigheid bij de werkavonden laten we over aan uw eigen inzicht. De kans bestaat dat een of meerdere fracties op zo'n avond niet aanwezig zijn. In de parallelsessies leidt dit echter niet problemen. De Gorinchemse raad is dus uitstekend in staat om in het belang te denken van de raad als geheel.

Financiën:

N.v.t.

Participatie:

N.v.t.

Communicatie:

N.v.t.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Vervolgproces:

N.v.t.

Bijlagen:

1. Bijlage I Dynamische raadsagenda
2. Bijlage II Aanpak werkavond

Namens de fractievoorzitters

Voorzitter, Griffier,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

- gelezen het raadsvoorstel;
- gelezen het raadsvoorstel 'Van coalitieakkoord naar collegeprogramma' van 8 sept. 2022
- gelezen het amendement 'Coalitieakkoord en Raadsagenda' van 8 september 2022
- gelezen het raadsvoorstel 'Raadsagenda: bepalen thema's' van 20 oktober 2022
- gelet op de uitkomsten van de themaavond van 22 november 2022

Besluit:

1. De dynamische Raadsagenda (bijlage 1) vast te stellen
2. De eerste vijf thema's uit die Raadsagenda uit te werken:

    - Windturbines
    - Starterswoningen
    - De Nieuwe Doelen en bibliotheek
    - Fietsveiligheid
    - Jeugd en jongerenproblematiek

    Daarvoor

3. Per thema een werkavond te organiseren met raadsleden, fractieassistenten, de organisatie en de griffie
4. Dat te doen op een dinsdagavond op basis van 'vrije inloop'
5. De thema's te voorzien van kaders en die kaders te formuleren als opdracht voor college
6. De uitgewerkte opdracht aan het college te formaliseren in een raadsvoorstel

Aldus besloten in de raadsvergadering van 15 december 2022

Griffier, Voorzitter,

Bijlage I: de dynamische raadsagenda

Raadsagenda sessie 22 november 2022 programma's zoals opgenomen in gemeentebegroting	Verslag (met vermelding aanwezigen) afzonderlijk beschikbaar
Thema's voor de raadsagenda	Werkwijze komen tot thema's: In de sessie op 22 november 2022 zijn meerdere rondes gehouden. Eerst per fractie en vervolgens per persoon zijn thema's en vervolgens prio's bepaald
	Gekomen tot 5 prio's
	In de sessie gericht op komen tot 5 prio's (deze zijn in vervolgrondes 'afgevallen')
	(Enige) mate van score
	Vervolg: De prio's worden voorbereid in werksessies (doel en kaders) en ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad
1. Bestuur en ondersteuning	Toekomstvisie van Gorinchem/ Zelfstandigheid Gorinchem (Debat; ook met de stad)
	Periodieke evaluatie bestuurscultuur
	Vergadersysteem
	Betrokkenheid inwoners vergroten bij agendering in de raad en inwoners betrekken in alle stadia
	Vertrouwen vergroten in politiek/ overheid politiek, bestuurlijk, ambtelijk integer: voorbeeldfunctie
2. Veiligheid	**Jeugd- en jongerenproblematiek**
	Cameratoezicht
	Aanpak ongewenst verkeersgedrag
	Ondermijning
	Handhaving
	Veiligheidsbeleving vergroten door groene en verzorgde wijken
	Bestaanszekerheid (=preventie)
3. Verkeer en Vervoer	Rondweg Noord
	Fietsveiligheid
	Regie op ontwikkelingen Noord (breder dan alleen verkeer, wel zwaartepunt)
	Kaders Openbaar Vervoer

	Oost-West verbinding verbeteren. Óók voor auto's
	Snelle en veilige fietsverbindingen. Gorinchem = fietsstad
	Veiligheid zwakke verkeersdeelnemers
	Autoluwe binnenstad
4. Economie	Warenhuis
	Vestigingsklimaat
	Citymarketing
	Verduurzaming bedrijfsleven
	Doorstroming & instroming arbeidsmarkt
	Mensgericht vacaturebeleid (competenties i.p.v. diploma)
	Gorinchem als sterk merk voor stad/ regio
5. Onderwijs	Verduurzamen gebouwen onderwijs
	Toekomstbestendige schoolgebouwen
	Integraal Huisvestingsplan (IHP)/ huisvesting
	Gelijke kansen/ inclusief onderwijs
	Brede scholen
	Goed binnenklimaat **alle** scholen
	Verbeteren positie bibliotheek
6. Sport, Cultuur en Recreatie	**De Nieuwe Doelen en bibliotheek**
	Groot Podium (De Nieuwe Doelen)
	Vrijwilligers + verenigingen
	Podium voor talentontwikkeling (maatschappelijke clubs)
	Voetbalveldjes in de wijken (Cruyffcourt verlichten 's avonds)
	Alle inwoners kunnen zwemmen (Gorinchem = stad aan het water)
	Instandhouding cultuuraanbod
7. Sociaal Domein	Mensgericht armoedebeleid (i.p.v. regelzucht)
	Wachtlijsten aanpakken van GGZ en Wmo
	Specifieke(re) aandacht voor jeugd en jongeren - problematiek maar ook talentontwikkeling

	Activiteiten voor jeugd 's avonds
	Bestaanszekerheid: experimenteren, vanuit de bedoeling, mens zien (Impuls aan het hoe)
	Focus: Mentale gezondheid
	Aanpak eenzaamheid (o.a. ouderen)
8. Duurzaamheid	**Windturbines**
	Alle huurwoningen zonnepanelen + isolatie
	Inzet op zonne-energie (ook koop) + overheid+ scholen
	Herijking regionale energiestrategie
	Groenere (binnen)stad + water
	Klimaatadaptie - hele stad groener
	Isolatieakkoord
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**Starterswoningen**
	Verkennen uitbreiden woningaanbod - Jongerenhuisvesting - Ouderenhuisvesting - Samen met Poort6 investeren in wijken - meer koopwoningen
	Prioriteren en programmeren van stedelijke ontwikkeling
	Doorstroming

Bijlage II: Aanpak werkavond

De avond bestaat uit vijf stappen. Samen kost het ongeveer twee uur.

1. **Introductie onderwerp (15 minuten)**
   De bestuursadviseur introduceert het onderwerp. Hiermee brengt hij de aanwezigen op gelijke vlieghoogte. Voor die introductie geeft de organisatie inzicht in de planning. Wat speelt er zich af op dit thema, wat is de stand van zaken. Bijvoorbeeld zo:

2. **Formuleren doel (20-30 minuten)**
   Raadsleden/ fractieassistenten formuleren een doel. Zo is het duidelijk wat ze met het thema willen bereiken. Voor zo'n doelbepaling helpt de 'er-methode'.

De 'er-methode'
- Wat is de situatie 'nu'?
- Naar welke situatie wil je 'straks' toe?
- Wat is het verschil tussen 'straks' en 'nu'?
- Formuleer het doel met een woord dat eindigt op '-er' (groter, veiliger, meer)

Handig om het uiteindelijke doel zo SMART mogelijk te formuleren.

3. **Introductie kaders (10 minuten)**
   De griffie introduceert mogelijke kaders. Die kaders staan op kaartjes.

Mogelijke kaders
- Analogie
- Bevoegdheid
- Bouwtechnisch
- Consistentie
- Draagvlak
- Duurzaamheid
- Efficiëntie
- Esthetisch
- Financieel
- Juridisch
- Maatschappelijk

4. **Kiezen uit de kaders (15 minuten)**
   Raadsleden/ fractieassistenten bepalen welke type kaders mogelijk van toepassing zijn op het thema en het gekozen doel. Ze kunnen zich laten inspireren door de 'kaderkaartjes'. Zo nodig formuleren ze er zelf kaders bij.

5. **Kaders formuleren (20-30 minuten)**
   Raadsleden/ fractieassistenten formuleren de kaders bij het doel. Wat helpt is die kaders te formuleren met het woordje 'moeten' erin.

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl